

3. *A se vedea: Teodor N. Țirdea, Viorica Gh. Leancă. Intellectul social din perspectiva supraviețuirii omenirii* - Chișinău, 2008.
4. *A se vedea: Teodor N. Țirdea. Civilizația noosferică: tendințe, perspective și probleme* // Scientific and Technical Bulletin. Series: Social and Humanistic sciences. Universitatea „Aurel Vlaicu” din Arad, România, 2001, nr.1, p. 21-28.
5. *A se vedea: В. Г. Афанасьев. Социальная информация и управление обществом.* - М., 1975; **Ф. (Т.) Н. Цырдя. Социальная информация. Философский очерк.** - Кишинев, 1978; **Э. П. Семенюк. Устойчивое развитие общества и информатика** // Научно-техническая информация. Сер. 1. 2000. № 1. С. 1 –11; **П. Вашекин., Е. Н. Пасхин, А. Д. Урсул. Информатизация общества и устойчивое развитие.** - М., 2000.
6. *A se vedea: Олдо Леопольд. Календарь песчаного графства.* - М., 1983. С. 166.
7. *A se vedea, de exemplu: А. Л. Романович. Перспективы развития и обеспечение безопасности: философско-методологические проблемы.* - М., 2002. С. 4-20
8. *A se vedea: А. Д. Урсул. Россия на пути к устойчивому развитию. Ноосферная стратегия.* - Москва-Гомель, 1996; **Е. П. Семенюк. Философські засади сталого розвитку.** - Львів, 2002; **Țirdea T. N. Elemente de informatică socială, sociocognitologie și noosferologie.** - Chișinău, 2001.
9. *A se vedea: А. Д. Урсул. Путь в ноосферу (Концепция выживания и устойчивого развития цивилизации).* - М., 1993; **Teodor N. Țirdea. Noosferizarea ca mecanism de o maximă importanță în realizarea trecerii la civilizația durabilă** // Anale științifice ale USMF “Nicolae Testemițanu”. Vol. I. Probleme medico-biologice, farmaceutice și de sănătate publică (igienă, epidemiologie, management) / Zilele Universității, 17-19 octombrie 2002. Ediția III. - Chișinău, 2002, p. 609-617.
10. *A se vedea: Т. Н. Цырдя, А. Д. Урсул. Ноосферизация науки и образования – важнейшая предпосылка устойчивого развития* // Вторые Илиадиевские чтения. Тезисы докладов и выступлений Международной конференции. Курск, 5 мая 1999. – Курск, 1999. С. 226-230; **Teodor N. Țirdea. Instruirea anticipată din perspectiva integrării Europene** // Integrare europeană: Filosofie, Politică, Cultură / Materialele conferinței Internaționale. 19-20 noiembrie 2004. – Chișinău, 2005, p. 31-37.
11. *A se vedea: Т. Н. Цырдя, А. Д. Урсул. Переход от рыночной к биосферно-ноосферной экономике – требование модели устойчивого развития* // Afaceri electronice: teorie și practică. – Chișinău, 2001, p. 186-190.
12. *A se vedea: Альберт Швейцер. Благоговение перед жизнью.* Пер. с немец. - М. 1992. С.23.

**UNITATEA MEMORIEI SOCIALE ȘI IDENTITĂȚII – IMPERATIV-CHEIE ÎN
STRATEGIA DE ASIGURARE A SECURITĂȚII UMANE:
ANALIZĂ TEORETICO-FILOSOFICĂ**

Teodor N. Țirdea

Catedrei Filosofie și Bioetică a USMF „Nicolae Testemițanu”

Summary

**Unity of social memory and identity – key-imperative in the strategy of
assuring human security: theoretical and philosophical analysis**

Among many problems of contemporary science, the fundamental and imperative problem of assuring of human existence, of harmless development is stressed. Philosophers and scientists from different fields of contemporary science are concerned of elaboration of new mechanisms of realization of social natural (sustainable) development, of saving of manhood, but answers are less then questions in this domain. In the article for the first time will be

emphasize the examination of unity of such phenomena as social memory and identity like key-imperatives of the strategy of contemporary civilization surviving.

Rezumat

Printre multiplele probleme ale contemporaneității se evidențiază una fundamentală și omnilaterală – cea a asigurării existenței umane, a dezvoltării inofensive. Filosofii și savanții din diverse domenii ale științei actuale sunt preocupați de elaborarea noilor mecanisme de realizare a dezvoltării socionaturale (durabile), de salvare a omenirii, dar întrebări aici apar mult mai multe decât răspunsuri. În articolul de față de prima oară se va pune accentul pe examinarea unității fenomenelor *memorie socială* și *identitate* ca imperativ-cheie al strategiei de supraviețuire a civilizației contemporane.

Fără îndoială că printre multiplele probleme ale contemporaneității se evidențiază una fundamentală și omnilaterală – cea de asigurare a securității umane, de salvare a omenirii, adică a ocolirii omnicidului planetar. Savanții și filosofii actualmente sunt preocupați de căutarea noilor mecanisme, noilor organoane de organizare a dezvoltării inofensive, dezvoltării socionaturale, sau cum e botezată astăzi de comunitatea mondială – dezvoltării durabile. E vorba de o elaborare concretă și complexă a unei strategii adecvate de supraviețuire a lumii contemporane, lucru despre care la catedra Filosofie și Bioetică a USMF „Nicolae Testemițanu” se vorbește și se scrie intensiv și multiaspectual în ultimii 10-15 ani, accentul punându-se pe intelectualizarea, noosferizarea și bioetizarea sociumului în asigurarea securității civilizației contemporane [1]. În această direcție filosofică au fost publicate două monografii, circa două sute de articole științifice în diverse surse științifice din Republica Moldova, România, Ucraina, Polonia, Canada, Rusia ș.a., au fost susținute două teze de doctor și una de doctor habilitat în științe filosofice (*Viorica Leancă, Rodica Gramma, Ludmila Roșca*). Dar întrebări aici au rămas mult mai multe decât răspunsuri. În articolul de față de prima dată se va pune accentul pe analiza altor fenomene, altor mecanisme în strategia de salvare a omenirii la intersecția mileniilor II și III, precum *memoria socială* și *identitatea*.

De la început câteva precizări referitor la noțiunile numai ce nominalizate. Încă la începutul anilor '90 ai sec. al XX-lea am avut ocazia să demonstrăm că memoria colectivă apare cu mult mai înainte decât fenomenul de informatizare [7]. În orișice caz noi nu doar considerăm, dar și argumentăm acest fapt. Informatizarea ca proces și ca legitate în evoluția sa a parcurs câteva etape. Prima, avînd ca bază *graiul*, permitea omenirii să manevreze cu un volum de 10^9 biți de informație, a doua etapă, bazîndu-se pe *scris*, oferea societății posibilitatea să beneficieze de circa 10^{11} biți, *tiparul* sporește brusc volumul de informație utilizat de socium – pînă la 10^{17} biți, iar *computerul* la etapa actuală a majorat acest volum pînă la 10^{25} biți de informație, neutralizînd astfel considerabil tromboza informațională [2].

Memoria socială spre deosebire de cea individuală la etapele corespunzătoare se baza pe tehnicile respective, adică pe grai, scris, tipar, iar astăzi și pe computer, pe tehnologii informaționale performante, scientofage. Pînă la grai memoria colectivă era bazată doar pe gesticulație, pe limbaj non-verbal, rituale, tradiții și obiceiuri, adică sociumul nu era informatizat în sensul larg al acestui cuvînt. Actualmente memoria socială include în sine rezultatele nu doar ale cercetărilor științifice, dar și toată practica umană fixată pe diverși purtători de informație. În această ordine de idei civilizația contemporană atribuie cerințe deosebite, aparte față de mecanismul de funcționare a memoriei sociale. Dacă examinăm acest fenomen drept un sistem al conservării și transformării informației importante în societate apoi e absolut evident că la etapa actuală de dezvoltare a omenirii, cea din urmă nu poate exista înafara procesului de informatizare și computerizare a sociumului, a funcționării eficiente a acestor mecanisme de asigurare a securității umane [6]. Statul, comunitatea mondială sunt obligate să întreprindă pași concreți în constituirea unei memorii adecvate cerințelor societății informaționale de orientare noosferică, societate bazată pe cunoștințe, pe tehnologii informaționale netradiționale.

Altă pîrghie, într-o unitate și conexiune dialectică cu memoria socială, în realizarea asigurării securității umane, în elaborarea conceptului de dezvoltare durabilă este identitatea

individuală, precum și cea socială. Condițiile informatizării accelerate ale diverselor genuri de activitate umane, ritmul înalt al reînnoirii cunoștințelor cauzează o amovibilitate rapidă a structurilor și institutelor sociale ce utilizează această cunoștință, a tipurilor și modurilor de comunicare. Multe procese sociale devin efemere (trecătoare), cu o durată de existență relativ scurtă. Integrarea trecutului și a viitorului în memoria socială într-un lanț de evenimente unic, constituind baza autoidentității societății și personalității, se pomenește a fi un fapt destul de dificil. Succesiunea rapidă a proceselor sociale, apărută în lumea informațională ce se globalizează, este însoțită de repetate ori de ivirea situațiilor neordinare, de majorarea gradului de risc. Ieșirea din astfel de situații necesită creativitate personală și comportare nestandardă, adică sporirea rolului individului în asigurarea existenței omenirii, majorării individualizării și libertății acestuia etc.

Cu alte cuvinte planificarea rațională a acțiunilor atât la nivel de colectiv, cât și la nivel de individ devine destul de dificilă, deoarece are loc complicarea lanțului intermediilor sociale și tehnologice între acțiunile din socium și rezultatele acestora, mai ales când e vorba de asigurarea supraviețuirii unei regiuni, țări ne mai vorbind de omenire integral. Conștiința individuală depășește cu mult pe cea colectivă, planetară. Și vorba nu-i doar în asta. Orișice acțiune rațională presupune nu doar evidența consecințelor posibile ale acesteia, dar și stabilirea corelației dintre mijloacele alese cu normele de comportare ce există în societate, cu reprezentările colective despre ceea ce e permis și nepermis (interzis), cu reprezentările subiectului ce informează despre sine însuși, cu aceea ce se numește *identitate*.

Identitatea (individuală și națională) o interpretăm ca o *durabilitate* aparte (specifică) a parametrilor individuali, socioculturali, naționali sau civilizaționali, adică e vorba de autoconformitatea, autovaloarea în sine a acestora. Identitatea se manifestă ca un parametru integral și nu se reduce la roluri sociale. Nucleul ei îl constituie cultura tradițională națională, care în condițiile globalizării este supusă unei încercări dure. În situația de criză actuală identitatea individuală și cea socială în unitatea acestora cu memoria colectivă rapid și nu întotdeauna pronosticat se modifică, devine tot mai pluralistă și în sine contradictorie. Identitatea în această ordine de idei poate fi interpretată ca un proces de formare a conținutului în baza semnului cultural de diversitate.

Actualmente la acest capitol apar o multitudine de probleme, care în trecut nu existau. De exemplu, identitatea omului foarte des se pomenește în pericol. Individul ce nu se identifică pe sine nici cu civilizația, nici cu cultura națiunii, nici cu grupele locale unde el s-a născut, nici cu epoca sa istorică se pomenește în afara legăturilor sociale, în afara sociumului. Comportarea lui este complicat de prognozat, el se străduie să formeze noi identități ce îl satisfac pe el însuși, folosind aici ori identități din contexte sociale innaționale (națiuni, grupe etc.), ori adresându-se memoriei sale istorice. Apariția unui număr impunător de astfel de persoane a purces spre criza identităților a multor colective, deoarece omul este inclus într-o multitudine de fluxuri informaționale și e nevoit să joace o mulțime de roluri sociale. Așa ceva a avut loc cu populația ce locuiește în raioanele de sud și dincolo de Nistru ale Republicii Moldova.

În condițiile actuale apelul spre identitate reprezintă nu altceva decât refuzul de a stabili din timp repartizarea rolurilor sociale, extinderea libertății individului, posibilității alegerii identităților. Lupta pentru identitate poate fi conștientizată ca un proces (factor) democratic, ca străduința actorilor sociali să-și determine singur condițiile în care se desfășoară viața lor colectivă și personală.

Însă extinderea posibilităților omului este însoțită de un șir de pericole privind identitatea individuală, deasemenea și cea colectivă. Identitatea individuală devine un fenomen mai complicat, ceva de genul unității în diversitate, iar uneori chiar și poliidentitate. Totodată procesul autoidentificării atrage atenția structurilor puterii de stat, devine obiectul de manipulare din partea acesteia. În acest caz identitatea individuală devine o derivată de la modelele culturii de masă, ceea ce se întâmplă astăzi în majoritatea țărilor din lume prin intermediul mass-media (radio, televiziune, reviste, ziare etc.).

Alte pericole ale realizării dezvoltării durabile (inofensive) a sociumului vin o dată cu devenirea unei dintre cele mai semnificative identități colective – cea național-statală. În condițiile globalizării apare primejdia pierderii sau limitării suveranității statelor naționale. Existența statului național e o necesitate, deoarece el exprimă comunitatea în calitate de creator al istoriei sale proprii, el determină relațiile prezentului cu viitorul și trecutul, deasemenea relațiile interne și externe. În condițiile globalizării și informatizării planetare protejarea statului depinde de individ, de autoidentificarea sa național-statală conștientizată și de bună voie. Statul, apelând la memoria socială (istorică), se străduie de a *impune* identitatea de stat în detrimentul diversităților sociale, profesionale, geografice. La noi în Republica Moldova se mai alătură cele naționale, de limbă, de integritate etc.

Concomitent e necesar de amintit că statul, societatea trebuie să păstreze diversitatea identităților într-o măsură echilibrată, deoarece dezvoltarea socionaturală (inofensivă) ține nu de uniformitate, dar de diversitate, de stocarea permanentă în memoria socială a informației. Din alt punct de vedere orișice identitate supusă unei crize se străduie să-și substituie conflictele sale interne prin opoziția internului și externului, apelând spre cele mai vechi tipuri de autoidentificare: confesional, socionatural, de rasă etc.

După cum am menționat unul din principalele organoane de salvare a omului și omenirii, a culturii celei din urmă este păstrarea valorilor tradiționale, ce sunt introduse în memoria colectivă și individuală, și acest fapt este adevărat deoarece memoria socială este interpretată drept un mijloc de acumulare și translație a tuturor tipurilor de informație socială [3], deasemenea inconștientul (memoria emoțională, suferințele etc.). Memoria socială, reprezentând un mecanism de stocare a informației pe parcursul dezvoltării socioistorice, selectată ca rezultat al activității practice, inclusiv cunoașterea (teoretică și cotidiană), translată din generație în generație (translația diacronică) prin intermediul mijloacelor socioculturale, constituie la urma urmei nu altceva decât fundamentul cunoașterii individuale și celei sociale la fiecare etapă concretă de dezvoltare istorică a societății [6]. Un rol aparte aici îi revine intelectului social, care fără îndoială se situează în fruntea mecanismelor de salvare a civilizației contemporane [4].

De menționat că în lumea dinamică de astăzi are loc o modificare permanentă a memoriei sociale. Acest lucru se întâmplă și în Republica Moldova. Dialectica memoriei colective este un fenomen obiectiv și înainte de toate din cauză că sociumul, personalitatea trebuie să-și asigure securitatea, să-și salveze viața, ceea ce necesită schimbări și adaptări la noile condiții, iar cele menționate contribuie la perfecționarea permanentă a memoriei colective.

Ar fi cazul de evidențiat câteva direcții în modificarea fenomenului „memorie socială”: lupta pentru identitatea individuală și colectivă (om, stat, regiune, planetă); amplificarea semnificației cunoștințelor istorice și tehnologiilor de acumulare a acestora; amplificarea proceselor inovaționale; argumentarea mecanismelor de continuitate și de rupere (fisură) cu trecutul; depășirea traumelor sociale; depășirea trombozei informaționale; computerizarea accelerată a sociumului; extinderea Internetului; amplificarea policulturismului și eterogenității (de mozaic) etc.

O problemă aparte la acest capitol o constituie coraportul dintre memoria socială și cea individuală. Aici sunt prezente mai multe opinii. Noi considerăm că memoria socială nici nu-i mai spațioasă, nici mai îngustă decât cea personală. Memoria socială reprezintă o formație specifică ce se situează înafara conștiinței sociale și pe care o poate completa, corecta sau chiar poate intra în contradicție și concurență cu aceasta. Considerăm că memoria socială nici nu poate coincide cu cea personală. Ea, cu o oarecare precizare, poate fi identificată cu lumea a treia în terminologia lui K. Popper.

Sursa principală a identității este memoria. Aici sunt stocate reprezentările despre victoriile dezvoltării după înfrângeri (războaie, crize economice, politice, catastrofe și cataclisme sociale etc.), despre modelele reușite și nereușite a comportării sociale, despre sacralitatea individului și societății unde ei nu pot refuza de așa ceva. Sacralul aici reprezintă valorile sfinte în viața cotidiană, precum și în varianta religioasă. În condițiile globalizării în fața omului permanent apare sarcina reproducerii identității, realegerea ei permanentă în legătură cu

schimbările mediului social, când identitatea din trecut își pierde valoarea [5]. Pericolul permanent de distrugere a identității cere conservarea, restabilirea și reproducerea sacralului ca o condiție de supraviețuire a persoanei și a sociumului în genere. E ceva de la sine clar că toate identitățile sunt construite. În procesul constituirii identității materialul se obține din mai multe surse, dar definitorie devine experiența socială care se prelucrează în corespundere cu arhetipurile (sacrale și culturale) în limitele unui anumit areal (în spațiu și în timp).

Formarea (constituirea) identității individuale sau colective în viziunea noastră ar putea traversa *trei* stadii. Se începe cu aceea că „operatorii” existenți stabilesc conținutul simbolic al acestei identități (cu oarecare aproximație) și formează esența ei pentru acei care ori se identifică cu ea, sau se aranjează pe sine înafara limitelor acestei identități. La acest stadiu avem de a face cu identitatea tradițională în interiorul anumitor structuri sociale. În stadiul următor are loc autoidentificarea și contrapunerea ei altei identități. În stadiu al treilea se exercită sinteza ambelor părți ale identității și formarea „identității reprezentative”, adică reproiectarea trecutului pe identitatea contemporană.

Memoria socială reprezintă în această ordine de idei nu altceva decât reconstruirea creativă a trecutului din perspectiva prezentului. Împărțirea timpului în trecut și viitor este substituită cu reprezentarea lui într-un flux continuu al vremii, unde oamenii se simt concomitent și creatori și succesori (moștenitori). Dirijarea „trecutului” pentru influența asupra viitorului încearcă înainte de toate să captiveze pe acei care nemijlocit sunt legați de realizarea împuternicirilor de puteri, în particular cu argumentarea legitimației acestei puteri. Grupele dominante la diverse nivele (omenire, civilizație sau stat) în scopul conservării hegemoniei sale sunt preocupate nu doar de producerea istoriei, dar și de influența (acțiunea) asupra memoriei individuale și celei colective. Manipularea se realizează prin intermediul „operatorilor” angajați (savanți, publiciști, oameni de cultură, mass-media etc.) în interpretarea „nouă” a trecutului și a noilor identități bazate pe acest fapt.

Însă în condițiile societății divizate social și politic, când în socium concomitent există în aceeași măsură câteva interpretări „adevărate” ale trecutului, aceste „tablouri” ale celui din urmă devin nu doar incompatibile, dar și se exclud reciproc (intereliminare). Situația se complică în comunitățile multinaționale, policonfesionale, polietnice etc, fiindcă e nevoie de a tangenția elementele arhetipice ale memoriei sociale.

Așadar, memoria socială, identitatea individuală și colectivă în elaborarea conceptului de dezvoltare durabilă (inofensivă), strategiei de asigurare a existenței umane trebuie să funcționeze adecvat și într-o concordanță armonioasă, ambele excluzând fragmentarismul absolutizat, modelele construite artificial ale acestora, cum ar fi sectele, monoidentitatea etc. Cele expuse, fără îndoială, nicidecum nu epuizează tema pusă în discuție la acest articol și în viitor așteptăm noi cercetări în această ordine de idei.

N o t e

1. A se vedea: **Teodor N. Țârdea**. *Strategia de supraviețuire a omenirii din perspectiva paradigmatelor informaționale, bioetice și noosferice* // Profesorul universitar Teodor N. Țârdea la 70 ani. - Chișinău, 2007, p. 16-30; **Т. Н. Цырдя**. *Единство феномена биоэтики и ноосферной парадигмы в стратегии обеспечения безопасного развития современной цивилизации* // Развитие идей биоэтики у европейскому контексті / Материали IV Міжнародного симпозиуму з біоетики. 11-12 травня 2006 р. Київ. - Київ: Сфера, 2006. - С. 140-142; **Teodor N. Țârdea**. *Noosferizarea și globalizarea drept mecanisme de realizare a dezvoltării durabile* // Bioetica, Filosofia, Economia și Medicina în strategia de asigurare a securității umane / Materialele Conferinței a XII-a Științifice Internaționale dedicată semicentenarului catedrei Filosofie și Bioetică și jubileului de 70 de ani a prof. universitar, dr. hab. în filosofie Teodor N. Țârdea. 28-29 august 2007. Red. responsabil *Teodor N. Țârdea*. - Chișinău: CEP „Medicina”, 2007, p. 154-162.
2. A se vedea: **Teodor N. Țârdea**. *Informatizarea, cunoașterea, dirijarea socială. Eseuri filosofice*. – Chișinău: Știința, 1994, p. 73-80.

3. A se vedea: **Teodor N. Țirdea**. *Informatizarea, memoria socială și mecanismele subtile ale societății: aspectul filosofic* // Simpozion Internațional științifico-practic. Utilizarea resurselor potențiale ale E.A.T. în condițiile economiei de piață (teze, referate, opinii, perspective). – Chișinău: 1995, p. 214-216.
4. A se vedea: **Teodor N. Țirdea, Viorica Gh. Leancă**. *Intelectul social din perspectiva supraviețuirii omenirii*. – Chișinău: CEP „Medicina”, 2008, 200 p.; **Teodor N. Țirdea**. *Elemente de informatică socială, sociocognitologie și noosferologie*. – Chișinău, 2001, p. 93-120, 172-178.
5. A se vedea: **З. Бауман**. *Индивидуализированное общество*. - М., 2000. С. 185-186.
6. A se vedea: **Э. П. Семенюк**. *Устойчивое развитие общества и информатика* // Научно-техническая информация. Сер. 1. 2000. № 1; **Ф.(Т.) Цырдя**. *Социальная информация. Философский очерк*. – Кишинев: Наука, 1978; **Н.П. Ващекин, Е.Н. Пасхин, А.Д.Урсул**. *Информатизация общества и устойчивое развитие*. - М., 2000, și alt.
7. A se vedea: **Ф.(Т.) Цырдя**. *Информатизация, познание, социальное управление. Философские очерки*. - Кишинев: Наука, 1992. С. 59-60.

PRINCIPIUL PRECAUȚIEI ÎN CONTEXTUL BIOETICII GLOBALE

Anatol Eșanu

Catedra Filosofie și Bioetică a USMF „Nicolae Testemițanu”

Summary

The precautionary principle in the context of Global Bioethics

At present, the precautionary principle is tackled in the literature of specialty according to the general applicative ethics. In this article the author tries for the first time to analyze the precautionary principle from the view of the world community preoccupation over the new challengers and uncertainties of actual world evolution and of constitution of a new global bioethical space, as a reply to these phenomena. The author tackles this principle so much in the historical-civilizational plan, as well in the institutional- normative one. The essence and content of precautionary principle are emphasized, underlining its correlation with the principle of responsibility.

Rezumat

Actualmente, principiul precauției este abordat în literatura de specialitate din punctul de vedere al eticii aplicative generale. În acest articol autorul încearcă pentru prima dată să analizeze principiul precauției din perspectiva preocupărilor comunității mondiale față de noile provocări și incertitudini ale evoluției globale actuale și a constituirii, ca răspuns la aceste fenomene, a unui spațiu bioetic global. Autorul abordează acest principiu atât în plan istorico-civilizațional cât și în cel instituțional-normativ. Se reliefează esența și conținutul principiului precauției, subliniindu-se corelația lui cu principiul responsabilității.

Actualmente, implementarea strategiilor de dezvoltare umană durabilă este de neconceput fără o atitudine etică a omului, o noosferizare a sociumului, în lipsa căreia civilizația contemporană nu poate supraviețui. Din acest punct de vedere o importanță deosebită o capătă atitudinea etică a omului față de tot ce este viu, față de natură în genere, adică extinderea hotarelor cunoștințelor tradiționale etice asupra lumii animale și a celei vegetale (chiar și asupra cosmosului și lumii anorganice), precum și constituirea unor astfel de domenii speciale cum ar fi bioetica, inclusiv cea globală, etica ecologică, etica pământului etc [11].

Din acest punct de vedere bioetica globală își aduce contribuția sa la realizarea dezideratelor dezvoltării umane durabile. Dacă bioetica, în principal este legată de ingerința tehnologiilor asupra vieții omului, a animalelor, a naturii vii per ansamblu, apoi bioetica globală